

MICK FINLAY

DE
Moordput

Vertaling Ruud van de Plassche

HarperCollins

Voor dit boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC™ ten behoeve van verantwoord bosbeheer.
Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © 2018 Mick Finlay
Oorspronkelijke titel: *The Murder Pit*
Copyright Nederlandse vertaling: © 2018 HarperCollins Holland
Vertaling: Ruud van de Plassche
Omslagontwerp: HarperCollins UK/HarperCollins Holland
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: CPI Books GmbH, Germany

ISBN 978 94 027 0264 4
ISBN 978 94 027 5780 4 (E-BOOK)
NUR 331
Eerste druk april 2019

Originele uitgave verschenen bij HQ een imprint van HarperCollins Publishers Limited, UK
Deze uitgave is uitgegeven in samenwerking met HarperCollins Publishers LLC
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met * zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

Hoofdstuk 1

Zuid-Londen, 1896

Onder de schone schijn verbergt zich soms een verschrikking, zoals het geval was in de zaak-Birdie Barclay. Het nieuwe jaar was net begonnen, de modder in de straten was stijf bevroren, roetvlokjes dreven als zwarte sneeuw in de mist. Rillende paarden sjokten voorbij, onwillig naar onherbergzame oorden voortgedreven door norse mannen met rode koppen. Schooiers loodsten deftige burgers door de menigte in de hoop op een aalmoes, terwijl oudjes zich vastgrepen aan muren en balustrades om niet uit te glijden over de glibberige straatstenen, zuchtend, mompelend en van bacillen vergeven fluimen ophoestend die ze met kracht in de bergen paardenmest spogen die op elke straathoek lagen opgetast.

We zaten al vijf weken zonder een zaak, dus de brief van Mr Barclay waarin hij ons uitnodigde deze middag langs te komen was bijzonder welkom. Hij woonde in Saville Place, een straat met aan weerszijden cottages met twee slaapkamers, gelegen onder de spoorbaan tussen Lambeth Palace en Bethlem. Bij het huis aangekomen hoorden we binnen een vrouw zingen, begeleid door een piano. Ik wilde net aankloppen toen de baas zijn hand op mijn arm legde.

‘Wacht nog even, Barnett,’ fluisterde hij.

We stonden op de stoep te luisteren, omhuld door de dikke mist. Het was een lied dat je vaak omstreeks sluitingstijd in de pubs hoorde, maar ik had het nooit iemand zo mooi en triest horen zingen, met een ondertoon van eenzaamheid: *'In de schemer, o mijn liefje, als het licht afneemt in pracht, en de schaduwen gaan lengen, voor een nieuwe lange nacht.'* Terwijl het lied naar het refrein toewerkte, sloot de baas zijn ogen en wiegde mee op de akkoorden, waarbij hij keek als een varken dat zijn behoefte doet. Ten slotte, toen de laatste regel aanbrak, begon hij zelf te zingen, vlak en uit de maat, boven de klaaglijke stem van de vrouw uit: *'Als de wind dan zachtjes snikt, in een langgerekte klacht, denk dan nog eenmaal aan me, en weet dat ik op je wacht.'*

Die regel, volgens mij de enige die hij kende, sprak rechtstreeks tot zijn eigen gewonde hart, zodat hij de laatste woorden bevend en met gesmoorde stem uitbracht. Ik stak mijn hand uit en gaf een kneepje in zijn dikke arm. Toen opende hij zijn ogen weer, en hij knikte dat ik kon aankloppen.

Een brede kerel met een rozig gelaat deed de deur open. Het eerste wat je opviel was zijn wijnrode neus, stomp aan het uiteinde en als een kruisbes bedekt met fijne donshaartjes; daaronder stak de dikke snor pikzwart af tegen het witte haar dat zijn kale schedel omkranste. Hij begroette ons op nerveuze toon en ging ons voor naar de woonkamer, waar een lange vrouw naast een piano stond. Ze was Spaans of Portugees of iets in die richting, van top tot teen gekleed in het zwart.

'Hier zijn de detectives, schat,' zei hij, opgewonden in zijn handen wrijvend. 'Mr Arrowood, Mr Barnett, dit is mijn vrouw, Mrs Barclay.'

Bij het vernemen van onze namen verscheen er een warme glimlach op haar gezicht, en aan de manier waarop de baas een buiging maakte en zijn handen plat op zijn borst legde zag ik dat de vrouw indruk op hem maakte: door haar gezang, haar diepbruine ogen, de zachtheid in haar gezicht. Ze verzocht ons plaats te nemen op de bank.

De kleine salon leek door de te grote meubels haast uit zijn voegen te barsten. De piano was tussen een bureau en een pronkkast met glazen deuren gepropt. De bank stond tegen de leunstoel aan. Een vergulde antieke klok, die krankzinnig hard tikte, nam het grootste deel van de schoorsteenmantel in beslag.

‘Goed,’ zei de baas. ‘Ik stel voor dat u ons uw probleem voorlegt, en dan zullen we kijken wat we eraan kunnen doen.’

‘Het gaat om onze dochter Birdie, *sir*,’ zei Mr Barclay. ‘Ze is zes maanden geleden getrouwd met een boerenzoon, maar we hebben sinds de bruiloft niks meer van haar gehoord. Helemaal niks. Geen bezoekjes, geen brieven, zelfs afgelopen Kerstmis niet. Ik heb tweemaal geprobeerd haar op de boerderij te bezoeken, maar ze wilden me niet eens binnen laten! Ze zeiden dat ze ergens op visite was. Nou, *sir*, dat kan simpelweg niet waar zijn.’

‘Jongedames leggen toch zeker visites af?’ vroeg de baas.

‘Zij is niet het type voor visites, *sir*. Dat zou u wel snappen als u haar kende. We maken ons vreselijk ongerust, Mr Arrowood. Het lijkt alsof ze verdwenen is.’

‘Hebt u misschien ruziegemaakt voor de bruiloft? Daardoor kan iemand helemaal van streek raken.’

‘Zo is ze niet,’ antwoordde Mrs Barclay. Vergeleken met haar nerveuze echtgenoot was zij de kalmte zelf. Haar lange gezicht was geelbruin; haar zwarte haar hing los over haar rug. Drie kleine vlekjes druppelden van een oog omlaag naar de zijkant van haar wang. Toen ze mijn blik opmerkte, keerde haar vriendelijke glimlach terug. ‘Birdie maakt nooit ruzie. Ze doet altijd wat je zegt, zelfs al is dat niet goed voor haar, daarom maken we ons ook zoveel zorgen. Ze zou ons nooit wegsturen. We denken dat zij haar ervan weerhouden ons te zien.’

‘Heel verontrustend,’ zei de baas, knikkend met zijn grote aardappelvormige knar. Het haar op zijn slapen piekte alle kanten op; de knopen

van zijn haveloze astrakan jas spanden strak boven zijn buik. Hij haalde zijn notitieboekje en potlood tevoorschijn. ‘Goed, vertel ons alles over haar echtgenoot. Weest u zo volledig mogelijk.’

‘Hij heet Walter Ockwell,’ zei Mr Barclay. Zijn handen schokten, alsof het hem tegenstond over zijn schoonzoon te moeten spreken. ‘De familie bezit een varkensboerderij vlak bij Catford. We vertrouwen de man niet. Hij is vreemd, en dan bedoel ik niet op de gebruikelijke manier als boeren dat zijn. Beter dan dat kan ik het niet beschrijven. Hij ontwijkt je blik. Wat we voor de bruiloft niet wisten, was dat hij een poosje achter de tralies heeft gezeten omdat hij bij een knokpartij een man halfdood had geslagen. Dat vertelde de dominee me toen ik er de laatste keer was. Hij sloeg hem zo hard tegen de zijkant van zijn hoofd dat het oog gewoon ontplofte. De klap verbrijzelde de oogkas, snapt u. Het oog bungelde over zijn wang omlaag aan een stukje zenuw.’ Mr Barclay huiverde. ‘Zo zit het dus, sir! Die dominee had ons dat beter vóór de bruiloft kunnen vertellen, vindt u niet? En alsof dat nog niet genoeg was, bleek bovendien dat hij al eerder getrouwd is geweest. De arme vrouw is zo’n twee jaar geleden overleden.’

De baas onderbrak zijn geschrijf en wisselde een blik met me.

‘Hoe is ze gestorven?’ vroeg hij.

‘Ze kwam onder een kar, althans dat zegt de dominee. We zijn naar de politie gestapt, maar die wilde ons niet helpen. Brigadier Root zei ons dat Birdie ons vast weer wil zien als ze daar klaar voor is. Daarom hebben we ons tot u gewend, sir. Misschien heeft hij haar kwaad gedaan en willen ze dat voor ons verborgen houden.’

Het gezicht van de baas stond grimmig. Er was niets meer over van zijn warme glimlach.

‘Het lijkt alsof ze compleet verdwenen is. Ze zou evengoed dood kunnen zijn.’

‘Wie wonen er verder nog op de boerderij, sir?’

‘Ze zijn met z’n vijven. De moeder is aan bed gekluisterd. Rosanna is de zus, ze is ongetrouwd, en dan is er de broer Godwin met zijn vrouw Polly. De zus was degene die me beide keren niet binnen wilde laten. Ik vroeg naar Walter, maar die was ergens in het noorden op zoek naar varkens. Laat me u verzekeren dat ik daar bepaald niet welkom was. Ik eiste dat ze me binnenliet, maar ze weigerde ronduit. Wat kon ik nog doen? Ik verzocht haar aan Birdie door te geven dat ze ons om een dringende kwestie moest bezoeken, maar ik vraag me af of ze dat bericht zelfs maar gekregen heeft. Hetzelfde geldt voor onze brieven. Begrijpt u wel, heren? Onze dochter is een spook geworden!’

‘Mag ik u vragen hoe ze haar echtgenoot heeft ontmoet?’ vroeg de baas.

‘We kwamen met hem in contact via een associé van mijn firma. We wilden een betere partij, maar zij had haar besluit al genomen. En ook...’ Hier wierp hij een zijdelingse blik op zijn vrouw. ‘We twijfelden of enige andere man haar wel zou willen hebben.’

‘Dunbar!’ riep ze uit.

‘De agenten moeten alles weten, schat.’ Hij wendde zich weer tot ons, de spanning uit zijn stem verdwenen. ‘Birdie liep een of andere beschadiging op toen ze ter wereld kwam waardoor ze zich nooit helemaal heeft ontwikkeld. Ze heeft veel begeleiding nodig. De dokter noemde het “debiliteit”. Zwakzinnigheid, anders gezegd. Walter zit daar niet ver vandaan, zou ik zeggen. Daar waren we het toch over eens, schat?’

‘Ze is geestelijk onvolwaardig?’ vroeg de baas, krabbelend in zijn notitieboekje.

‘In een lichte vorm maar,’ zei Mrs Barclay. ‘Ze begrijpt alles best, al is haar manier van praten dan wat traag. Je ziet niks aan haar en ze is een goede werker; in dat opzicht hebben ze niks te klagen. Ze doet precies wat haar wordt opgedragen.’

‘En wat wilt u dat wij doen?’

‘We willen dat u haar terug naar huis brengt,’ antwoordde Mr Barclay terwijl hij naar zijn vrouw liep maar toen van gedachten veranderde en zich terugtrok bij de haard.

‘Wat als ze niet teruggebracht wil worden, sir? Wat dan?’

‘Zelf weet ze niet wat ze wil, Mr Arrowood,’ zei Mr Barclay. ‘Ze gelooft iedereen, doet wat ze haar maar zeggen. Als zij haar tegen ons hebben opgezet, moeten we haar daar weghalen. Zodra ze bij ons terug is, kunnen we er een dokter bij halen die het huwelijk ongeldig zal verklaren op grond van haar geestelijke achterstand. We kunnen het laten ontbinden.’

‘U wilt dat wij haar ontvoeren, Mr Barclay?’ vroeg de baas met zijn beminnelijkste stem.

‘Het is geen ontvoeren als ze terug naar haar ouders gaat.’

‘Ik ben bang van wel, sir.’

‘Zoekt u dan in elk geval uit of ze veilig is,’ zei Mrs Barclay met trillende stem. Ze bette haar ooghoeken met een zakdoekje. ‘Of ze niet mishandeld wordt.’

De baas knikte en gaf een kneepje in haar hand. ‘Dat gaan we voor u doen, *madam*.’

Hij tikte me op mijn knie.

‘De prijs is twintig shilling per dag plus onkosten,’ zei ik. ‘En voor een zaak als deze een vooruitbetaling van twee dagen.’

Terwijl ik sprak, kwam de baas overeind en hij liep naar een schildertje van een zeilschip dat bij de deur hing om dat beter te bekijken. Hoewel hij gierig was en vaak krap bij kas zat, vond Arrowood het onderwerp van de betaling altijd gênant. Hij had een hoge dunk van zichzelf en schaamde zich ervoor tot het slag mensen te behoren dat loon voor z'n diensten moest vragen.

‘Als het in een dag voor elkaar is, dan zullen we u de ongebruikte tijd terugbetalen,’ zei ik toen Mr Barclay een portemonnee uit zijn vest pakte en de munten uittelde. ‘Wij zijn eerlijk. Van niemand zult u iets anders horen.’

Toen de transactie beklonken was, wendde de baas zich af van het schilderij.

‘Hoelang woont u hier al, madam?’

‘Hoelang?’ vroeg Mrs Barclay, met een schuine blik op haar echtgenoot.

‘O, een paar jaar,’ zei die, met zijn elleboog op de hoge schoorsteenmantel steunend en toen plotseling opverend alsof hij zijn arm op een gloeiende plaat had gezet. ‘Vijf misschien.’

‘Vijf jaar,’ knikte de baas.

‘Ja, het is een fatsoenlijke buurt. Wist u dat de broer van Kipling in deze straat heeft gewoond?’

‘Zo zo, dat is prachtig,’ mompelde de baas. ‘Mag ik weten wat uw beroep is, sir?’

‘Ik ben hoofdadministrateur bij een verzekeringsbedrijf, sir.’

‘Tasker and Sons,’ zei zijn vrouw. ‘Dunbar is al tweeëntwintig jaar bij ze in dienst. En ik ben zangpedagoge.’

‘U hebt een verrukkelijke stem, madam,’ zei de baas. ‘We hoorden u voor we binnenkwamen.’

‘Ze heeft les gehad van Mrs Welden. Mijn vrouw was een van haar beste leerlingen. Ze heeft met Irene Adler gezongen in de Oxford Music Hall, waar Lord Ulverstone haar in het bijzonder complimenteerde.’

‘Dat was wel een paar jaar geleden,’ mompelde Mrs Barclay, haar ogen neergeslagen. Ze liep naar de kleine secretaire, maakte die open en pakte er een felblauwe pauwenveer uit. ‘Geeft u dit alstublieft aan Birdie wanneer u haar ziet. Zeg haar dat ik van haar hou en haar mis.’

‘En zeg haar dat ik een nieuwe bijpassende jurk voor haar zal kopen zodra ze terug is,’ voegde haar echtgenoot daaraan toe.

De baas knikte. ‘We zullen ons uiterste best voor u doen. U hebt er goed aan gedaan onze hulp in te roepen.’

Voor ons vertrek gaven ze ons nog een foto van Birdie en aanwijn-

gen hoe de boerderij te vinden. Toen we Saville Place uit liepen, kwam er uit de mist een jongen op ons af met twee sjaals om zijn hoofd gewikkeld.

‘Hela, knaap,’ vroeg de baas, naar het kleine huis achter zich gebarend. ‘De mensen die daar vóór de Barclays woonden, weet jij waar die naartoe zijn gegaan?’

‘Mr Avery is naar Bedford verhuisd, sir,’ antwoordde de jongen. Zijn adem kwam in witte wolkjes uit zijn mond en hij had zijn handen voor de warmte onder zijn oksels gestoken. ‘Wilt u het adres? Mijn ma heeft dat vast.’

‘Niet nodig, dank je. En wanneer zijn de Barclays erin getrokken?’

‘Zo’n twee maanden geleden, sir. Of misschien drie.’

Terwijl we Lambeth Road in sloegen, vroeg ik de baas hoe hij het wist.

‘Die meubels waren allemaal pas gekocht,’ antwoordde hij. Hij tastte rond in zijn vest, viste er een doosje met chocoladeflikken uit en bood me er eentje aan. Ze waren warm en deels gesmolten doordat hij ze zo dicht op de gloeiende speklaag op zijn borst had bewaard. Hij pakte er een paar en gooide ze in zijn mond. ‘Nergens ook maar een krasje te bekennen. Toen ik Mrs Barclay vroeg hoelang ze daar woonden, leek ze niet te weten wat ze moest zeggen. Ik vond dat uitermate vreemd. En zijn je de contouren van al die ontbrekende lijsten opgevallen, daar waar ze het behang hadden beschermd tegen het vuil? De afgelopen maanden hebben ze de haard gestookt in die kamer, dus die prenten waren nog niet lang geleden weggehaald. Het enige wat zij daar hadden hangen, was dat schilderij van het grote schip. Ik heb eventjes de wand daaronder bekeken en daar tekende zich nog helemaal niets af, Barnett. Het moet daar recent zijn opgehangen.’

‘Dit komt me toch een beetje als giswerk voor, sir.’

Hij lachte.

‘Het is altijd giswerk, Barnett. Tot je bevestiging verkrijgt. Hoe dan ook, we moeten op onze hoede zijn voor die twee. Ze verbergen iets.’

Ik glimlachte in mezelf terwijl we verder liepen. Hoewel ik het niet moest wagen hem dat rechtuit te zeggen, had hij soms meer van Sherlock Holmes dan hij besepte. Hij stopte de laatste chocoladeflik in zijn mond en liet het lege doosje op straat vallen.

‘Wat denkt u van deze zaak?’ vroeg ik.

‘Misschien is het niets, maar ik zou me als ouder zorgen maken. Een zwakzinnige jonge vrouw wordt belet haar familie te zien. Een gewelddadige echtgenoot.’ Hij likte zijn vingers af en veegde ze schoon aan zijn broekspijpen. ‘De arme Birdie zou weleens in grote moeilijkheden kunnen zitten. Het probleem is alleen dat ik niet goed weet wat we eraan kunnen doen.’

Hoofdstuk 2

De volgende morgen namen we de trein vanaf London Bridge. Traag als een os rammelde hij voort boven de zwart beroete arbeiderswoningen en pakhuizen van Bermondsey, waarna hij de stad uit reed via Deptford, New Cross en Lewisham. Hoe verder we kwamen, hoe dunner de mist werd tot deze, vlak voor Ladywell, helemaal was opgelost.

De baas legde zijn krant weg, opende de aktetas die hij had meegenomen en haalde Barclays foto tevoorschijn. Het was een kiekje van vijf vrouwen met zomerhoeden op die in een park stonden. Birdie was een flink stuk kleiner dan de rest. Ze stond met open mond tussen haar moeder en een jonge vrouw wier hand ze vasthield. Ze droeg een fletse katoenen jurk, haar hoofd naar een kant hellend omdat ze naar de jongedame naast haar keek. Birdie leek op te gaan in een prettige droom.

‘Ik ben niet bekend met zwakzinnigen, Barnett,’ zei hij. Hij ademde zwaar terwijl hij sprak, zijn bakkebaarden golfd en als wolken van wol over zijn wangen. ‘Ik weet niet of ik straks zal kunnen uitmaken of ze gedwongen daar verblijft. Wat denk je, zijn ze moeilijker te doorgronden?’

‘Er woonde er eentje beneden ons toen ik opgroeide,’ zei ik tegen hem. ‘Hij kon zich verschrikkelijk over dingen opwinden. Ik geloof niet dat hij ooit bij zijn oude moeder is weggegaan.’

‘Kleine Albert is de enige die ik ken,’ zei hij, starend naar de foto. ‘Ik

moet zeggen dat ik nooit echt heb kunnen begrijpen wat er in zijn hoofd omging. Isabel had een zwak voor hem.'

'Hebt u met Kerstmis nog iets van haar gehoord?'

De vrouw van de baas, Isabel, had hem een jaar geleden verlaten en woonde nu bij een advocaat in Cambridge. Onlangs had ze hem gevraagd het verzoek voor een scheiding in te dienen, met haar ontrouw als aangevoerde grond. Hij had het niet gedaan.

'Ze heeft een kaart gestuurd,' antwoordde hij met een wuivend gebaar. 'Volgens mij begint ze die oplichter door te krijgen.'

'Wat schreef ze?'

'Ze vroeg wanneer de bouwwerkzaamheden klaar zouden zijn.'

Ik knikte langzaam, hield zijn blik vast.

'Ik lees tussen de regels door, Barnett,' zei hij met opkomende irritatie in zijn stem. 'Als zij zich afvraagt wanneer onze kamers zullen worden voltooid, wil dat zeggen dat ze overweegt naar Londen terug te komen. Trouwens, hij was de hele tijd al degene die haar ertoe aanzette.'

'Ik zou maar niet te veel hoop koesteren, sir,' zei ik. 'U weet toch nog hoe het de vorige keer is gegaan?'

Hij verviel in stilzwijgen. De trein bleef tussen twee stations stilstaan, en we wachtten tot hij weer ging rijden.

'Waarvoor hebt u die aktetas meegenomen?' vroeg ik hem.

'Ik ga iets uitproberen. Maar ik ben vergeten te vragen hoe jouw Kerstmis was, Barnett. Was het leuk?'

Ik knikte. Ik had me met kerst een stuk in mijn kraag gedronken, in mijn eentje in een kroeg op Bankside waar niemand me kende. Ik kon hem dat niet vertellen, net zoals ik hem de reden ervan niet kon vertellen. Het was nu meer dan zes maanden geleden, en ik kon het hem nog steeds niet vertellen.

'Mijn zus had een vogel gebraden,' zei hij. 'Lewis viert uiteraard geen Kerstmis, al heeft hij het zich goed laten smaken. Ettie was de halve dag

weg, muizen van suikerwerk uitdelen aan de straatkinderen. Toen moest Lewis met krampen op bed gaan liggen. Wat een veelvraat is dat, en vraag me niet naar mijn zus. Alle Jezus, wat kan die vrouw eten. En dan heeft ze de brutaliteit om mij aan te raden laxeremiddelen in te nemen. Ach, dat herinnert me aan iets.'

Hij greep iets in zijn jas en stak een gebreid geval naar me uit.

'Een kerstgeschenk voor jou, Barnett. Een das. Het ding dat je nu draagt valt bijna uit elkaar.'

Hij had me nooit eerder een geschenk gegeven en ik was geroerd. Ik vouwde het pakketje open. Het was een rood-met-grijze sjaal van dikke wol, die ik meteen om mijn nek wikkelde.

'Dank u wel, sir.'

'Denk hieraan bij de volgende Kerstmis.' Hij klopte me op de knie en pakte zijn krant weer op. De trein kwam in beweging.

'Nog meer over de Swaffham Prior-moordzaak,' zei hij. 'Ze eisen het ontslag van de politie-inspecteur. Moet je kijken, een hele kolom over de arme kerel. Die verdomde hoofdredacteur heeft geen idee wanneer iets als bewijs telt. God verhoede dat ze ooit over een van onze zaken schrijven. En die campagne! De sheriff van Ely, de bisschop. Allemaal goedbedoelende amateurs. Hoe komen ze erbij? Niet te gelóven. Ze gaan ervan uit dat een veertienjarige jongen een oude vrouw niet kan onthoofden. Nonsens! Een veertienjarige kan alles wat een volwassen man kan.'

Hij sloeg de pagina om.

'O god,' kreunde hij. 'Wat is er met deze krant gebeurd? Ze houden maar niet op over die charlatan.'

'Sherlock Holmes weer, sir?'

'Er is hem gevraagd de verdwijning van een of andere jonge lord op zijn school te onderzoeken. De zoon van die verdraaide hertog van Holderness. Nou, hij zal zich daar vast helemaal thuis voelen.' Hij las een stukje verder, zijn openhangende paarse lippen omkranst door zijn bun-

gelende bakkebaarden. ‘Wat? Nee toch! O god, nee, nee.’ Hij knipperde krampachtig met zijn ogen, rimpelde verbijsterd zijn voorhoofd. ‘Er is een beloning van zesduizend pond uitgeloofd, Barnett. Zesduizend pond! Al zou ik vijfhonderd zaken oplossen, dan verdiende ik nog niet de helft van dat bedrag.’

‘Het is een vooraanstaande familie, sir,’ zei ik. ‘Is de hertog niet lid van de Orde van de Kousenband?’

Hij snoof. ‘Ooit was Holmes discreter.’

‘U weet niet of Holmes zelf de pers heeft ingelicht.’

‘Je hebt gelijk. Het was vast Watson, in een poging reclame voor zijn boeken te maken.’

Er stonden geen taxi's bij station Catford Bridge, dus liepen we langs een rijtje diakenhuisjes naar het dorpsplein. Het was vriesweer, met een donkere lucht die laag boven de gebouwen hing. Maar al was de hemel somber, het was verkwikkend even aan de vunzige atmosfeer van de stad te zijn ontsnapt. Ik voelde mijn tred lichter worden, mijn hoofd helder.

Catford was een oud boerendorp dat langzaam maar zeker door Londen werd opgeslokt. Overal vonden bouwwerkzaamheden plaats: er werd een tramlijn naar Greenwich aangelegd, naast de pomp waren metselaars bezig de muren van een bank op te trekken, er werden funderingen gelegd voor een grote nieuwe pub. Weg van de hoofdstraat, voorbij de kleine huizen naast het station, verrezen statige villa's voor kooplieden en notabelen uit de stad. Her en der, verscholen tussen de schaduwen van de tramremise en de smederij, lagen de armere buurten. Daar woonden de gezinnen van de boerenknechten in bouwvallige schuren en vochtige kelders, ingeklemd tussen krotwoningen met dichtgespijkerde ramen en gebroken dakgoten.

The Plough and Harrow was precies het soort etablissement dat je buiten de stad kon verwachten: een modderige stenen vloer die lang

geen bezem meer had gezien, muren met donkere houten schrootjes, een halve deur als toonbank. Op de banken aan de ene kant van de haard zat een nors kijkend omaatje naast een jongere man met een ondoorgronde-lijke blik, aan de andere kant zaten drie oude kerels met dooraderde wan- gen en pijpen in hun mond domino te spelen. Aan hun voeten lag een bejaarde hond met doffe vacht op een stok te kauwen.

‘Zijn er hier rijtuigen te krijgen, madam?’ vroeg de baas aan de kaste- leinse nadat we onze pinten hadden gekregen.

‘De staljongen kan u met de kar brengen als het niet te ver is,’ ant- woordde ze. Ze droeg een cowboyhoed zoals je die in de voorstellingen van Buffalo Bill ziet.

‘De boerderij van de Ockwells,’ zei de baas. ‘Kent u die familie, ma- dam?’

‘Godwin is hier vaak genoeg. Waarom vraagt u dat?’

‘We moeten ze spreken over een zakelijke aangelegenheid, dat is alles,’ antwoordde de baas, een slok van zijn porter nemend. Hij glimlachte naar de vrouw. ‘Die hoed staat u goed.’

‘Wat aardig van u, *mister*.’ Ze keek wat vriendelijker en liet haar vinger langs de rand van de hoed glijden. ‘Die heb ik gekregen van een Ameri- kaan.’

‘Fatsoenlijke lieden, de Ockwells,’ bromde een van de oude mannen bij de haard. ‘De familie woont hier al tweehonderd jaar, als het niet meer is.’

‘Ze zijn rechtdoorzee tegen jou zolang jij dat tegen hen bent,’ zei een ander. Hij hief zijn voet op en duwde de oude hond weg van de tafel. ‘Laten zich door niemand een oor aannaaien, mocht je wat in de zin hebben.’

De deur zwaaide open en liet twee bouwvakkers binnen, beide voor- zien van woeste, pluizige baarden. De ene was groot en kaal, gekleed in een modderig moleskin pak met twee jassen en een pet met een bolletje

wol erbovenop. De andere was net zo lang maar mager, met een rode doek om zijn hals geknoopt en een corduroy jas die onder de scheuren en slordig genaaide lappen zat. Een wilde haarbos stak onder zijn pet uit en verstrengelde zich met zijn wanordelijke baard.

‘Morgen, Skulky, morgen, Edgar,’ zei de kasteleinse terwijl ze twee pul-
len voor hen neerzette. Zonder een woord te zeggen begonnen ze te
drinken.

‘De gebroeders Ockwell zijn nu aan het werk op hun boerderij, bezig
hun put te repareren,’ zei ze tegen ons. ‘Dat is toch zo, jongens?’

‘Dat is hun zaak, dacht ik zo,’ zei de magere van de twee.

‘Deze heren vroegen juist naar de boerderij, Skulky,’ zei ze. ‘Ze hebben
iets met ze te bespreken.’

‘Uit Londen, zeker?’ vroeg hij.

‘Zuid-Londen,’ zei ik. ‘Dus u kent de familie?’

‘Misschien moet je hem vertellen dat we hier niet in Londen zijn, Bell,’
zei de kale, in zijn baard krabbend. ‘Misschien moet je ze vertellen dat de
mensen hier zich niet met elkaars zaken bemoeien.’

De bouwvakkers leegden hun glas en vertrokken.